

Zygmunt Ziątek

"Związki między poezją i prozą",
Zdzisław Jastrzębski,
Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk
1971 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 14/41, 124

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/I/ JASIŃSKA Maria: "Słowacki" Juliana Wołoszynowskiego i "Płomień róży" Stefana Flukowskiego a konwencje powieści biograficznej. W: O prozie polskiej XX wieku. Materiały Konferencji Ogólnopolskiej w Toruniu. Listopad 1968. Pod redakcją A. Hutnikiewicza i H. Zaworskiej. Oss. Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1971. IBL PAN. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej. T. XXIV, s. 199-212.

Praca poświęcona beletrystyce biograficznej. Charakterystyczne cechy tradycyjnej powieści biograficznej to: ukazanie całego życia bohatera w chronologicznej kolejności, źródłowa wiarygodność wprowadzonych treści, poetyka realistyczna. Powieści Flukowskiego i Wołoszynowskiego /obie o J. Słowackim/ są przykładem zerwania z taką konwencją. "Płomień róży" S. Flukowskiego /1959/ przez swoją eliptyczność, afabularność, poetyckość i eseistyczność wprowadza poetykę "nowej powieści". "Słowacki" J. Wołoszynowskiego /1929/, będąc "stopem powieści i poetyckości", nawiązuje do modernizmu.

BP/41

I.J.

/I/ JASTRZĘBSKI Zdzisław: Związki między poezją i prozą. W: O prozie polskiej XX wieku. Materiały Konferencji Ogólnopolskiej w Toruniu. Listopad 1968. Pod redakcją A. Hutnikiewicza i H. Zaworskiej. Oss. Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1971. IBL PAN. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej. T. XXIV, s. 395-413.

Podjmując teoretyczne zagadnienie związków poezji i prozy autor przeciwstawia się statycznemu ujmowaniu tych relacji - w szczególności pogładowi, wg którego o swoistości poezji decyduje rytmika - proponując podejście konsekwentnie historyczne. Historycznie zmienne są pojęcia poezji i prozy, a także formalne wyznaczniki rodzajowe. W przeglądzie wystąpień krytycznych na ten temat i realizacji literackich autor pisze m.in. o Brodzińskim, Grabowskim, Norwidzie, Chmielowskim, Ochorowiczu, Kasprowiczu, Wroczyńskim, Awangardzie i twórcach generacji wojennej. Historyczna przemienność związku poezji i prozy najbardziej widoczna jest w rozwoju gatunku pogranicznego - prozy poetyckiej.

BP/41

Z.Z.